

Nursing 19 Geestelijke gezondheid en neuropsychologie

- Herken symptomen van schizofrenie, psychotische stoornissen en ernstige psychische aandoeningen
- Communiceer effectief met cliënten die hallucinaties, wanen of verwarring ervaren
- Ondersteunen van cliënten met een verstandelijke beperking en neuroontwikkelingsstoornissen (bijv. Rett-syndroom)
- schizofrenie, psychose, hallucinaties, wanen, verstandelijke beperking, Rett-syndroom, crisissignalen

De schizofrenie	<i>(schizophrenia)</i>	De zorgcoördinator	<i>(care coordinator)</i>
De psychose	<i>(psychosis)</i>	De ontwijkingsstrategie	<i>(avoidance strategy)</i>
De hallucinatie	<i>(hallucination)</i>	Observeren en rapporteren	<i>(observe and report)</i>
De waning	<i>(delusion)</i>	Reageren op aanwijzingen	<i>(respond to cues)</i>
De verstandelijke beperking	<i>(intellectual disability)</i>	Iemand geruststellen	<i>(reassure someone)</i>
Het Rett-syndroom	<i>(Rett syndrome)</i>	Rustig blijven (kalmeren)	<i>(stay calm (calm someone))</i>
De sociale achteruitgang	<i>(social decline)</i>	In kaart brengen (symptomen)	<i>(map symptoms)</i>
Het crisissignaal	<i>(crisis signal)</i>	Behandelplan opstellen	<i>(draw up a treatment plan)</i>
De acute episode	<i>(acute episode)</i>	Verwijzen naar gespecialiseerde zorg	<i>(refer to specialist care)</i>
De therapeutische relatie	<i>(therapeutic relationship)</i>	Zelfbeschadiging voorkomen	<i>(prevent self-harm)</i>
De medicatie	<i>(medication)</i>	Empathisch luisteren	<i>(listen with empathy)</i>
De bijwerking	<i>(side effect)</i>	Gedragsactivatie toepassen	<i>(use behavioural activation)</i>

1. Exercises

1. Match each word with its definition.

a. De psychose	1. verandering in gedrag die aangeeft dat de situatie snel kan vers
b. De hallucinatie	2. stoornis waardoor iemand informatie langzamer begrijpt en vaak extra hulp nodig heeft
c. De verstandelijke beperking	3. met rustige woorden zeggen dat u luistert en dat de persoon veilig is
d. Het crisissignaal	4. toestand waarin iemand het contact met de realiteit verliest
e. Iemand geruststellen	5. ervaring waarbij iemand iets ziet, hoort of voelt dat er niet echt is

a-4 b-5 c-2 d-1 e-3

2. Observation on the locked ward (Audio available in app)

Fill in the gaps: veiligheidsplan, zelfbeschadiging, wanen, schizofrenie, interventie, realiteitszin, medicatie, behandelplan, crisissignalen, observatieverslag

Op de gesloten afdeling van een psychiatrisch ziekenhuis begint de avonddienst. Verpleegkundige Sara leest in het elektronisch dossier dat meneer Van Dijk _____ heeft en de laatste weken vaker stemmen hoort. In het _____ staat dat zijn _____ wisselt: soms kan hij goed vertellen wat er gebeurt, maar soms denkt hij dat de tv speciaal voor hem geheime berichten uitzendt. Sara let extra op _____, zoals plotselinge boosheid, _____ of weigeren van medicatie.

Tijdens de ronde ziet Sara dat meneer Van Dijk onrustig door de gang loopt. Hij zegt dat de camera's hem volgen en dat iemand hem wil vergiftigen. Sara blijft rustig en spreekt in korte, duidelijke zinnen. Ze gaat niet in discussie over zijn _____, maar benoemt wat zij ziet: dat hij bang is en veel spanning voelt. Ze controleert of hij veilig is, biedt een rustige kamer aan en bespreekt het _____ dat in zijn _____ staat. Daarna belt ze met de arts om de situatie te bespreken en om te beoordelen of extra _____ of aanpassing van de _____ nodig is.

On the locked ward of a psychiatric hospital, the evening shift begins. Nurse Sara reads in the electronic record that Mr. Van Dijk has schizophrenia and has been hearing voices more often in recent weeks. The observation report notes that his sense of reality fluctuates: sometimes he can clearly describe what is happening, but other times he believes the TV is broadcasting secret messages specifically for him. Sara pays extra attention to crisis signs, such as sudden anger, self-harm, or refusal of medication.

During her round, Sara sees Mr. Van Dijk pacing restlessly down the corridor. He says the cameras are following him and that someone wants to poison him. Sara remains calm and speaks in short, clear sentences. She does not argue about his delusions, but states what she observes: that he is frightened and very tense. She checks whether he is safe, offers a quiet room, and goes over the safety plan that is part of his treatment plan. Afterwards she calls the physician to discuss the situation and to assess whether additional interventions or an adjustment of his medication are necessary.

1. Waarom let Sara extra op crissignalen bij meneer Van Dijk?

---

3. Listen to the audio fragment and indicate whether the following statements are true or false.

True False

De verpleegkundige zag tekenen van een acute psychose en probeerde de cliënt te kalmeren door rustig te blijven en korte vragen te stellen.

De cliënt dacht dat zijn familie hem wilde vergiftigen en voelde zich tijdens de dienst veilig op het werk.

Het behandelplan wordt niet direct tijdens de avonddienst gewijzigd; er is eerst gerapporteerd aan de zorgcoördinator en aanpassingen staan gepland voor morgen.

4. Role-play: Complete the dialogues

a. Avonddienst: cliënt hoort stemmen

Verpleegkundige Anja: *Mark, ik zie dat je onrustig bent; kun je vertellen wat er nu gebeurt in je hoofd?*
(Mark, I can see you're agitated; can you tell me what is happening in your head right now?)

Cliënt Mark: 1. _____

Verpleegkundige Anja: *Dat klinkt heel naar; je hebt een ernstige psychische aandoening, een psychose, en dan is de realiteitscontrole moeilijk, maar ik geloof je dat het voor jou echt voelt.*
(That sounds really distressing. You have a serious mental disorder, a psychosis, which makes reality testing difficult, but I believe you when you say it feels real to you.)

Cliënt Mark: 2. _____

Verpleegkundige Anja: *Zullen we samen rustig gaan zitten, ademhalingsoefeningen doen en ik noteer in het observatierapport wat je nu ervaart, zodat we je begeleidingsplan kunnen aanpassen?*
(Shall we sit down calmly together, do some breathing exercises, and I'll record in the observation report what you're experiencing now so we can adjust your care plan?)

Cliënt Mark: 3. _____

Verpleegkundige Anja: *Ik blijf bij je, en als het nodig is overleg ik met de arts over je antipsychoticum, zodat we de balans tussen effect en bijwerkingen goed in de gaten houden.*
(I'll stay with you, and if needed I'll consult the doctor about your antipsychotic so we can monitor the balance between benefit and side effects closely.)

Cliënt Mark: 4. _____

b. Overdracht: cliënt met verstandelijke beperking

Verpleegkundige Nachtdienst Tom: 5. _____

Dagdienstverpleegkundige Sara: *Oké, dat klinkt als mogelijke crisissignalen; heb je kunnen observeren of er sensorische overprikkeling was, bijvoorbeeld door geluid of licht?*
(Okay, that sounds like possible crisis signs. Were you able to observe whether there was sensory overstimulation, for example from noise or light?)

Verpleegkundige Nachtdienst Tom: 6. _____

Dagdienstverpleegkundige Sara: *Goed dat je dat hebt genoteerd, dan kunnen we het begeleidingsplan en het communicatieschema aanpassen, misschien met minder prikkels en meer vaste structuur in haar dagbestedingsprogramma.*
(Good that you documented that. We can then adjust the care plan and the communication schedule — perhaps by reducing stimuli and giving more consistent structure to her daily activities.)

Verpleegkundige Nachtdienst Tom: 7. _____

Dagdienstverpleegkundige Sara: *Ja, ik zal vanmiddag met de arts en haar ouders overleggen, zodat we haar beter kunnen ondersteunen en ze zich weer veiliger voelt op de groep.*
(Yes, I'll discuss it with the doctor and her parents this afternoon so we can support her better and help her feel safe again in the group.)

Example answers:

1. Ik hoor weer stemmen, ze zeggen dat ik niks waard ben, ik denk dat het een soort hallucinatie is maar het voelt zo echt. **2.** Ik ben bang dat ik doordraai en dat ik weer opgenomen moet worden, ik merk dezelfde crisissignalen als bij mijn vorige terugval. **3.** Ja, als jij erbij blijft, lukt het me misschien beter om kalm te blijven en niet in die paranoïde gedachten mee te gaan. **4.** Dank je, zo voel ik me minder alleen en durf ik eerder te zeggen als het weer misgaat. **5.** Sara, bij Laura, die een ernstige verstandelijke beperking en waarschijnlijk Rett-syndroom heeft, heb ik vannacht meer schreeuwen en zelfbeschadiging gezien. **6.** Ja, telkens als de radio aanging werd ze heel gespannen en haar bewegingen werden onrustiger, dus ik heb dat in het observatierapport gezet en haar naar de rustige kamer gebracht. **7.** Misschien is het ook goed om met de arts te overleggen over haar medicatie, zodat we het terugvalrisico beter inschatten en op tijd crisisinterventie kunnen inzetten.

5. E-mail

Onderwerp: Observaties meneer Van Loon, kamer 12

Beste collega,

Gisteravond meldde de avonddienst dat meneer Van Loon erg onrustig was. Hij zei dat hij stemmen hoorde en dat er camera's in de muur zaten. Mogelijk gaat het om een **psychose** met **hallucinaties** en **wanen**.

Wil jij vandaag extra goed **observeren** hoe hij zich gedraagt (angst, **zelfbeschadiging**, **suïcidaliteit**) en of hij zijn **medicatie** inneemt? Laat mij vóór 16.00 uur weten wat je hebt gezien, zodat we de **risico's** kunnen inschatten en het beleid kunnen **afstemmen**.

Met vriendelijke groet,

Dr. M. Jansen, psychiater

Write an appropriate response: *Naar aanleiding van uw e-mail wil ik u informeren dat... / Tijdens mijn dienst heb ik geobserveerd dat... / Kunt u mij laten weten of...*
